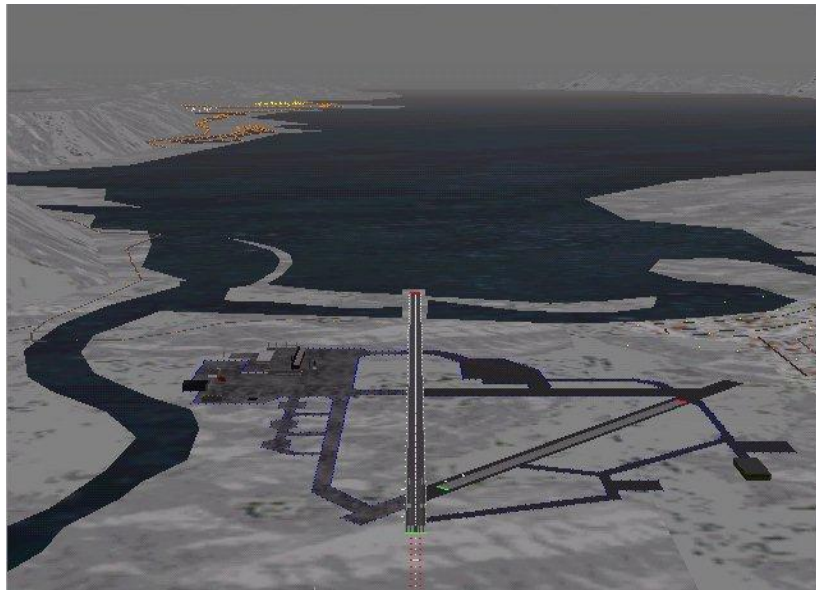

BETYDNINGEN AV STEDSNAVN

Flyplasser i Norge

redigert av

Hans Olav Løkken

Hans Olav Løkken
Thyholtvn. 26
7504 STJØRDAL
Tlf 74 82 64 71
Mob 90 55 43 99
hans.olav.lokken@online.no
www.historiefortelleren.no

Nærmeste «tettsted»

(C): ATC

(A): AFIS

Lok.stedsnavn

Betydning

Alta
ENAT
(C)

A: Relatert til gno «alpt» = *svane*, trolig med henledning til Altafjorden. Senere har også alpt-øy vært i bruk, («øy = lågland ved vatn»), og viser til en markeds plass ved utløpet av Altaelva.

Andenes
ENAN
(C)

Andøya

A: Samme betydning: «*den av hav og storm voldsomt skubbende og forulempede øy*», relatert til gno «ama» = gni, skure
Usikker tolkning.

Andselv
ENDU
(C)

Bardufoss

A: Fornorsket form av det samiske «Aisejohka». «aise» = *skåk*, (dragarm)
«johka» = elv.

B: «*Fossen som ligg ved ei lang og bratt fjellside mot en dal*», relatert til det samiske «beardu» og nordiske «bard» = kant, brot.

Arendal

Gullknapp

A: Trolig fra et bortkommet elvenavn, med utgangspunkt i gno «orn» = ørn, eller gen av et samlenavn «arna», underforstått: «*dalen der ørnelva renn*».

G: Utolka, men kan være en rosende betegnelse på et begrenset område.

Atna	A: Elvenavn relatert til gno «etja» = <i>eggje</i> , <i>drive frem</i> », med tanke på at elva har sterke strømmer og flere fosser.	
Aukra	Gossen	A: Navnet var tidligere «Akerø» (misforstått sammensatt med «øy») med utgangspunkt i « <i>åker</i> » = dyrket jord og «vin» = naturlig eng. G: Av Gorsa, nyno «gor» = <i>søle</i> , mageinnhold, fiskeinnvoller, med hentydning til at <i>øya er svært myrlendt</i> .
Bergen ENBR (C)	Flesland	B: « <i>(Beite)enga mellom fjellene</i> », relatert til gno «Bergvin» og Bjørgvin. Vin = eng. F: «Fles» = <i>skjer</i> . Utenfor Flesland ligger flere mindre skjær. « <i>Området med mange skjær</i> ».
	Herdla	H: Usikker tolkning, men kan stamme fra gno «herdla» = <i>den fraskilte</i> , og henspiller seg til at den lille øya er skilt fra nordspissen av Askøy med et trangt sund. Kan og være beslektet med det germanske ordet for «skov» = «harud»..
Berlevåg ENBV (A)		B: « <i>Perle</i> », etter det samiske «bearal». «Perle fiske» er gammelt i Finnmarkselvene og ble lovregulert på 1700-tallet.
Besteland	Valle	B: Relatert til «beste» = tre (særlig lindetre «til å tage bast av»). Her i betydningen « <i>der det vokser lind</i> », underforstått: lind vokser ikke lengere opp i dalen enn B. V: Av gno «vollr» = « <i>fast og javn grasmark</i> » (jfr voll, «sætervoll»).

Bjorli		B:	Med utgangspunkt i elva «Bøvra» som har sitt navn fra gno «bjørr» / «bifr» = bever, med betydning « <i>lia ved beverelva</i> ».
Bodø ENBO (C)		B:	« <i>Enga ved båen</i> », av gno «bodi» = baa, grunne, skjær. Er sammensatt med «vin» = eng. Senere blandet sammen med «øy».
Brekstad ENOL (C)	Ørland	B:	« <i>Brekke</i> » (gårdsnavn), naturrelatert med henvisning til stedet gården lå, (eneste høyden på midtre del) og som <i>bryter</i> med det flate Ørlandet. Tolkningen er tvilsom siden siste stavelsen: «stad» veldig sjelden er sammensatt med naturrelasjoner i Trøndelag. Navneforsker O.Rygh hevder at førsteleddet er et mannsnavn.
		Ø:	« <i>Slettelandet av grus og sand</i> », relatert til gno «yrjar» = som er flertall til «aurr» = grus.
Bryne	Orre	B:	« <i>Naturlig eng ved kanten</i> », etter gno «brun» = kant, rand og «vin» = naturlig eng.
		O:	Først har en trodd at navnet, som stammer fra elva fra Orrevatnet - kom av det gno «olr» = older, or (tresort). Siden var forskerne inne på verbet «ala» med bakgrunn i rike fiskeforekomster eller at elva voks raskt ved flom. Mest sannsynlig stammer navnet fra en avledning med r-suffiks til en indoeuro. rot av «el» = <i>flyte, strømme</i> .
Brønnøysund ENBN (A)	Brønnøy	B:	« <i>Sjøfarende kunne finne drikkevann ved sundet</i> », relatert til gno «brunnr» = oppkomme, kilde.

Båtsfjord ENBS (A)		B:	« <i>Innerste enden av fjorden</i> » = genitiv av «botn».
Dokka	Thomlevold	D:	« <i>Elva som renn i eit djupt far</i> », relatert til elvenavnet fra gno «dokk» = søkk, lavtliggende del av terrenget.
		T:	Til gårdsnavnet «Tomle», som trolig er avledet av gno «tumall» = tommelfinger.
Elverum	Haslemoen	E:	Gammelt navn på Elverum var Leiret = lægeret (leir). Førsteleddet i Elverum kommer fra gno «elfr» = stor elv, med hentydning til Glomma. Hovedgården het «Alfarheim» = <i>hjemmet ved den store elva</i> .
		H:	« <i>Tørr sandslette hvor det vokser hassel</i> », etter gno «hasl» og «mo» = tørr sandslette.
	Starmoen (tidligere Hornmoen / ENHN)	S:	« <i>En slette med stargras</i> » (type gress).
Fagernes ENFG (A)	Leirin	F:	« <i>Det fagre nestet</i> ».
		L:	« <i>Bosted ved elva som fører leirvatn</i> »(eller har leirbotn).
Farsund ENLI (A)	Lista	F:	« <i>Ferdselsvegen gjennom sundet</i> » Navnet på det smale sundet mellom Farøy og Spindsodden med tanke på en «ferdselsveg». Dette ut i fra førsteleddet «far» = ferd, skyss, (nyno = farleier).
		L:	« <i>Rand, kant</i> », etter gno «listi» (jfr ei trelist)

Flørø ENFL (A)		F: <i>«Strømmen i det trange sundet»</i> , relatert til gno «flora» og «flødr» = gjennomstrømming. Her siktes det trolig til strømmen i sundet som deler Brandsøya i to.
Folldal ENGN	Grimsmoen	F: Av elvenavnet «folda» = slette, flate, i den betydning: <i>«den som danner ei brei flate»</i> . G: <i>«Moen (tørr sandslette) ved elva som renner hård/stri»</i> Fra elvenavnet «Grimsa», som kommer av en avledning fra gno «grimr» = vond, fæl, hård.
Frøya ENFA	Flatval	F: <i>«Den fremste øya»</i> , relatert til gno «frøy» (Gudenavnet) og gotisk «frauja» = herre (den fremste). F: <i>«Grunn vik, - vadested»</i> , av gno «vadil» jfr. verbet «vada».
Førde ENBL (A)	Bringeland	F: <i>«Gjennomfart - inn mot land»</i> , relatert til gno «fjodr» = fjord. B: <i>«Lav høyde, terrasse - som et bryst som stikk frem»</i> , relatert til ordet »bringe» (islandsk: bringur = bryst).
Fyresdal		F: Relatert til «Fyrir», det gno navnet på Fyresvatnet, og er en avledning av trenavnet «furu» = Furusjøen, tilnærm. <i>«Furudalen»</i> .

Geilo ENDI (A)	Dagali	<p>G: <i>«Inngjerd krøtterveg»</i> etter dativ flertall av nyno «geil» (jfr. dialektordet «geile»).</p> <p>D: <i>«Lia som vender mot dagen (høgstdag) og får godt av sol»</i>, - kommer fra elvenavnet Dagå som var et gammelt navn på øverste delen av Numedalslågen.</p>
Gol	Klanten	<p>G: Opprinnelig elvenavn, trolig nederste delen av Hemsil. Relaterer seg trolig til «gardåa» = elva som gjerder inne eller skiller, i betydningen: <i>«grense»</i>.</p> <p>K: Klippekant, klint. Dialektord i Hallingdal for <i>«liten haug/ås»</i>.</p>
Grong	Bjørgan	<p>G: <i>«Stedet med mye gran»</i>. Fra gno «granungar», = gran (tresort) og avledningsendingen «ung».</p> <p>B: <i>«Gården som ligger på en høg fremstikkende åsrygg»</i>, etter gårdsnavn som stammer fra gno «bjargir» = rad av høge berg, høg åsrygg.</p>
Hamar ENHA	Stafsberg	<p>H: <i>«Berg med minst ei bratt side»</i>, av gno «hamarr» = berghammer. Opprinnelig et gårdsnavn: «gården som ligger ved/under en berghammer».</p> <p>S: <i>«Bein og iøyenfallende skrent»</i> Usikker tolkning.</p>
Hammerfest ENHF (A)		<p>H: <i>«Bratt bergvegg med tau for å feste båter»</i>, relatert til hamar = bratt bergvegg og gno «festr» = tau til å feste med.</p>

Harstad ENEV (C)	Evenes	<p>H: «<i>Stedet hans Hardar</i>» (personnavn).</p> <p>E: «<i>Neset (stedet) hans Øyvind</i>», personnavn som i lokal dialekt ble til Øven, Even o.l.</p>
Hattfjelldal		<p>H: Dalen og hovedgården er oppkalt etter fjellet «Hatten» vest av gården. Sammenligning med hodeplagget hatt - i betydning «<i>rund isolert høyde / fjell</i>».</p>
Haugesund ENHD (C)	Karmøy	<p>H: «<i>Sundet ved garden Haugar</i>», relatert til haugo = hauger, høyde.</p> <p>K: «<i>Den som lager karm (beskyttelse) mot havet</i>», relatert til gno «kormt», avledning av ordet «karm».</p>
Hjerkinn		<p>H: Førsteleddet er gno «hjord» = buskap, sisteleddet er gno «kinn» = bratt fjellside. Underforstått: «<i>bratt fjellside hvor buskapen beiter</i>».</p>
Hokksund		<p>H: «Hokk» relatert til «haug». «<i>Sundet/passasjen/rommet mellom haugene</i>».</p>
Honningsvåg ENHV (A)	Valan	<p>H: Trolig fra gno «hornungsvågr», og kan relatere seg til fjellnavn = horn, mens enkelte språkforskere henviser til en <u>overført</u> betydning: <i>et søtt, godt, rosende</i> ord på stedet = honning.</p> <p>V: «<i>Grunn vik godt tilpasset liggested for fartøy</i>», (ofte et sund mellom øyer) relatert til Valanhamn, gårdsnavnet Valan = flertall av «val».</p>

Hønefoss ENEG	Eggemoen	<p>H: Navn etter <i>fossen i elva Begna</i>. Gårdsnavnet «Hønen» er utolka.</p> <p>E: <i>Gård som ligger på en kant, jordrygg, fjellrygg</i>, - relatert til «egg» = egg på skjæreredskap.</p>
Kautokeino ENKA		<p>K: Av samisk Guovdageaidnu = «<i>Midtveis</i>», relatert til fjellet i midten og markerer «flytteleia i midten» med tanke på veivalget fra Finland til Ishavet.</p>
Kirkenes ENKR (C)	Høybuktnoen	<p>K: Nyere navn fra 1862 da en <i>kirke</i> ble bygd <i>på et nes</i>. Eldre navn er Pisselvnos og Håkjerringnes.</p> <p>H: Etter gårdsnavnet, sammensatt av «høy», «buktt» og «mo».</p>
Kongsvinger	Gjølstad	<p>K: Hentet fra det gamle bygdenavnet «Vinger», som igjen trolig stammer fra et verb: «vingr» (jfr ny «vingle») = <i>fare hit og dit</i>, og relaterer seg til ei elv. Da stedet bygdes ut med konglige festningsverk ble «Kongs-» et prefiks.</p> <p>G: «<i>Stedet ved fossen</i>» etter «Gjøl» som kommer fra «gaular» = tute, hyle, her i betydningen: foss, og relaterer seg til nåværende Gjølstadfossen i Glomma.</p>
Kristiansand ENCN (C)	Kjevik	<p>K: Navnsatt etter Kong <i>Kristian IV (kvart)</i>.</p> <p>K: Trolig det eldre Kinnvik, av «kinn» = <i>fjellside</i>, men kan også være «kje» av gno «kid».</p>

Kristiansund ENKB (C)	Kvernberget	<p>K: Etter Kong <i>Christian VI</i>. Tidligere navn: «Fosna» (Kirklandet) = gjemmested, trolig i betydningen: «ei lun (vindstille) havn».</p> <p>K: Plantenavnet «<i>Kvann</i>», (skjønt årbok for Nordmøre i 1987 refererer til en «kvernstein»).</p>
Lakselv ENNA (C)	Banak	<p>L: <i>Mye laks i elva</i>. Elva het Biørnelv i 1706.</p> <p>B: Boplass på halvøya oppkalt etter <i>en person</i> som bodde der.</p>
Leknes ENLK (A)		<p>L: «<i>Samlingsplass for lek og dans</i>», etter ordet «leika». Men «leika» kan og ha sammenheng med verbet «hvirvle», i den hensikt å henlede til strømforholdene i havet utenfor.</p>
Lillestrøm ENKJ	Kjeller	<p>S: Fra gårdsnavnet på hovedgården på vestsida av Nittelva: «Lille Strøm», relatert til <i>strømmen i Nittelva</i>, som igjen skriver seg fra gno «straumr» = strøymande rørsle i vatn.</p> <p>K: Utolka.</p>
Lista: se Farsund.		
Mehamn ENMH (A)		<p>M: «<i>Skipshavna i midten</i>», relatert til gno «mid» = den midtre og gno «hofn» = skipshavn.</p>

Meråker	Øian	<p>M: <i>«Myr-åkrene»</i> Usikker tolkning. Førsteleddet stammer ifølge navneforsker O.Rygh trolig fra stammen «mer» i merr = hoppe (hest). Siden navnet kommer fra et gårdsnavn, er det heller trolig at førsteleddet er «myrr», og henviser til de store myrene i dalbunnen utenfor gården. En populærversjon (tradisjonsfortelling) forteller om mannen som først slo seg ned i Meråker (flykning fra Sverige) og dro til byen ved havet (Nidaros) og solgte korn. Kvaliteten var så god at byfolket sa til bonden: «Dra hjem igjen og dyrk <i>mer åker</i>».</p> <p>Ø: Lav strekning med frodig plantevekst som ligger langs vann.«<i>Gården på øya</i>». Gården ligger mellom et vann og ei elv, som på en «landøy» (morenerygg).</p>
Mo i Rana ENRA (A)	Røssvoll	<p>M: <i>«Mo, tørr sandslette ved elv som renn fort»</i>, relatert til gno «radr» = rask (elvenavn: «radund»).</p> <p>R: <i>«Vollen ved bratt, røff fjellskrent»</i>. Enkelte forskere hevder det kommer av det gno mannsnavnet «Refr».</p>
Molde ENML (A)	Årø	<p>M: <i>«Mold, jord»</i>, etter gno «moldar»</p> <p>Å: Øya/halvøya har tatt navnet sitt fra elva og dalen. År = gen for «å» (mindre bekk).</p>
Mosjøen ENMS (A)	Kjærstad	<p>M: <i>«Landingstedet til en gård ved sjøen»</i></p> <p>K: <i>«Stedet en setter ut laksefiskeredskap»</i>, etter ordet «kjær» = et kar / oppdemning for å fange laks i.</p>

Moss ENRY (C)	Rygge	<p>M: Etter elvenavnet gno «Mors», satt til ei rot «mer» = <i>dele, splitte</i>, og henviser til nedre del av dalen v/Vannsjø som var så oppdelt.</p> <p>R: «<i>En rundaktig fordypning mellom bakker</i>», relatert til gardsnavnet «Rydiof», jfr. «hvolv = hvelv. Enkelte forskere viser til «hedensk tempel».</p>
Namsos ENNM (A)		<p>N: «<i>Osen ved elva Namsen</i>», som igjen relaterer seg noe usikkert til latin «navis» = båt, overført til «nau» i naust. Enkelte navneforskere mener det relaterer seg til det islandske adjektivet «naumur» = smal.</p>
Narvik ENNK (A)	Framnes	<p>N: Usikker tolkning. Opprinnelig gardsnavn. Førsteleddet har fire ulike tolkninger: 1) relatert til gno «knarravik av knarr» = handelsskip. Eller 2) gno «njardarvik» = gudenavnet. Eller 3) mannsnavnet Narf = Narve. Eller 4) gno «nor» = smalt sund.</p> <p>F: «<i>Det fremspringende neset</i>».</p>
Notodden ENNO (A)		<p>N: «<i>Neset/odden hvor en hadde not (fiskeredskap)</i>».</p>
Oppdal	Fagerhaug	<p>O: «<i>Dalen som ligg høgt</i>», relatert til gno «upp» = oventil.</p> <p>F: «<i>Fager, ven haug</i>» etter gno «fagr».</p>

Os (v/Bergen)	Vaksinen	<p>O: Fra gno «oss» = «Udløp af Vand» (elvemunning / fjordmunning).</p> <p>V: Usikker tolkning. Kan komme av «vagt-siden», relatert til en utsatt vaktpost ved Ulven eksersersplass. Navneforsker O.Rygh, som har innhentet denne tolkningen, spør seg selv om det kanskje heller har ligget en «vaccination-stasjon» der?!</p>
Ose		<p>O: Dativ av «os» = «Udløp af Vand» (elvemunning) (Mrk: Landingsstripen er nå kun reserveplass/alternativ til Valle).</p>
Oslo ENFB (C)	Fornebu	<p>O: «Åpen plass i skogen tilhørende Gudene», relatert til gno «ass» = Gud og «lo» = glissen krattskog, underskog med gras - åpen plass. Fra andre språk kjenner vi også «lo» i betydningen «engslette ved vannet». Eldre tolkning gikk på os = elvemunning. (Forskere hevder at tolkningen av Oslo er problematisk).</p> <p>F: «Gammel bustad», etter gno «forn» = gammel eller mannsnavnet «Forni».</p>
Oslo ENGM (C)	Gardermoen	<p>O: «Åpen plass i skogen tilhørende Gudene», relatert til gno «ass» = Gud og «lo» = glissen krattskog, underskog med gras - åpen plass. Fra andre språk kjenner vi også «lo» i betydningen «engslette ved vannet». Eldre tolkning gikk på os = elvemunning. (Forskere hevder at tolkningen av Oslo er problematisk).</p> <p>G: «Det inngjerde jordstykket / gardsbruket (sletteland)», relatert til gno «gard» (flertall: gardar) = gjerde, gard.</p>

Raufoss	Reinsvoll	<p>R: Opprinnelig <i>fossenavn</i>, siden gårdsnavn med utgangspunkt i gno raudr» = adjektivet «<i>rød</i>». Trolig henger det også sammen med «raudi» = myrmalm (rødlig farve).</p> <p>R: «<i>Grasmark (setervoll) avgrenset med kanter</i>», jfr. rein = ren, graskant.</p>
Rena	Æra	<p>R: Usikker, men trolig elvenavn utgått fra stammen «ri» = «gå, flyte, og får da betydningen «<i>elva som flyter eller renn seint</i>». Beslektet med tyske Rhinen. Enkelte navneforskere heller til teorien om rein = dyrenavn eller «rein» = åkerkant (jfr. Reinsvoll v/Raufoss).</p> <p>Æ:</p>
Ringebu	Frya	<p>R: Ukjent. Kan være landskapsnavn <i>for brei bygd</i>, relatert til «ringar» (bre seg ut) eller rett og slett et folkenavn. Jfr. Ringerike.</p> <p>F: Av treslaget «furu», og henger sammen med elva Frya som kommer fra Furusjøen (hvor det er mye furuskog). Navnet kan også ha sammenheng med betydningen «skummende elv» relatert til gno «fryja».</p>
Rognan		<p>R: Enkelte hevder at det kommer av gno «raun» = rognetre, men mest sannsynlig stammer det fra gno «(h)raun» = <i>steingrunn, ur, røys</i>, hvilket passer bedre på stedet som har nok av stein og ur.</p>

Røros
ENRO
(C)

R: Fra gardsnavnet «Røros» (Røraas i 1530), som lå ved elvemunningen til elva Røa. «*Osen ved elva Røa*», som språklig hører sammen med innsjønavnet «Roasten» (utolka) og innsjøen «Rogen» på svensk side hvor grenseelva mellom Sør-Trøndelag og Hedemark kommer fra.

Rygge: se Moss.

Rørvik
ENRM
(A)

Ryum

R: «*Steinrøys*», relatert til gno «røyrr», (ref. bl.a mange gravhauger), men også tolka som rør, siv i vannet

R: «*Hjemmet som ligger ved elva Rya*», som kan ha sammenheng med at elva renn mellom ujamne, rue hauger (gravhauger). Jfr. gno «(h)rjufr = ujamn, ru, kanskje i betydningen «gold mark, stenig og nøgen strekning på en fjellrygg».

Røst
ENRS
(A)

R: «*Et sjøstykk opprørt av strømbølger*», etter gno «rost» = malstrøm, havsvelg.

Sandane
ENSD
(A)

Anda

S: «*Sandstrekning / sandmo*» etter gno «sandar».

A: «*Motfjorden*», relatert til prefikset And = mot, som igjen trolig er et eldre navn på det som i dag heter Utfjorden. Enkelte forskere hevder at Anda regelrett henviser til fuglenavnet.

Sandefjord ENTO (C)	Torp	<p>S: «<i>Sandstrekning ved fjorden</i>», etter gno «sandr».</p> <p>T: «<i>Den lille gården</i>», etter gno «dorp», som tilsvare det tyske «dorf» (landsby).</p>
Sandnessjøen ENST (A)	Stokka	<p>S: «<i>Landingsplass til en gård ved sjøen</i>», relatert til gno «sandr» = sandstrekning</p> <p>S: «<i>Rydding av jord</i>» (stokkland), eller relatert til gno «stokkr» = elv som renner beint fram.</p>
Sarpsborg	Rakkestad (Østby)	<p>S: Av fossenavnet «Sarpr» = <i>gløyparen, svelgjaren</i>», mens andre leddet «borg» kan ha sammenheng med «berg» (høyde). Kan også henseile seg til Olav den Hellige som anla en jordvoll (som en borg) rundt et kjøpested ved fossen.</p> <p>R: Mest trolig: «<i>stedet til han Rakki</i>». Usikker tolkning, men førsteleddet kan være genitiv av mannsnavnet «Rakki» eller tilnavnet «rakki» = den raske, djerve eller sågar bety «hunden».</p>
Skarnes	Maarud	<p>S: Fra «skarv» = skarv, i betydningen «<i>snau fjellgrunn</i>».</p> <p>M: «<i>Rydningen på moene</i>», av gno «moarud».</p>

Skien ENSN (A)	Geiteryggen	<p>S: <i>«Elva som skiller»</i>, jfr germansk og gno «skida», tysk «scheiden». Usikker tolkning. Kan også ha sammenheng med nyno «skie» = vedskie/kløyvd stokk» relatert til et beint utløp i Bryggevatnet fra en overbygd bekk fra Kverndalen.</p> <p>G: <i>Høyder/fjell</i> som kan sammenlignes med en <i>geiterygg</i>. Jfr andre dyrerelasjoner: Galteryggen, Svineryggen o.l</p>
Snåsa	Grønøra	<p>S: Gno genitiv «snasar» av «snos» i betydningen <i>«kvast framspringende fjell»</i>, og sikter kanskje til Bergåsen i enden av Snåsavatnet</p> <p>G: <i>«Den grønne sand-øra»</i> (Tettsted / grusslette ved utløpet av ei grøn elv).</p>
Sogndal ENSG (A)	Haukåsen	<p>S: <i>«Elva som farer hard frem»</i>, relatert til gno «sokn» med verbet «søkja» = søkje, gå på.</p> <p>H: Relatert til <i>fuglenavnet + ås</i>.</p>
Stavanger ENZV (C)	Sola	<p>S: <i>«Stavfjorden»</i>, etter «Stafr» = stav (i betydningen «beint fjordlaup» og «anгр» = vik, fjord. I lengere tid har navnet vært knyttet til Vågen, men senere forskning har skapt strid om dette, bl.a ut i fra pollengranskning fra Breiavatnet.</p> <p>S: Sola av verbet «svella», gno «svili» = <i>oppsvulme</i>, trolig topografisk relatert til den lille høyden hvor hovedgården lå.</p>

Stokmarknes ENSK (A)	Skagen	<p>S: <i>«Nes med skog / mark hvor det kan hogges tømmerstokker».</i></p> <p>S: Usikker, men kan komme av ordet «skage» = <i>«kvasse åskammer».</i></p>
Stord ENSO (A)	Sørstokken	<p>S: Øynavn med usikker tolkning. <i>«Ungskog, krattskog»</i> med utgangspunkt i gno «stord» = ungvokster. Kan også ha sitt utgangspunkt i gno «ster» = vera stiv, rage opp, med tanke på store deler av Stord som er oppfylt med <i>«fjell som rager opp»</i> til 750 m.</p> <p>S: Usikker. Kan henledes til en <i>«passasje»</i> (mellomrom) i form av et sund</p>
Sunnalsøra	Vinnu	<p>S: Sunn = Sør (fordi dalen ligg lengst sør eller i andre tilfeller er sørvendt). «Sunn» i seg selv, etymologisk, blir av de fleste tolket som gno «sunna» = sol, - relatert sørvendt i overført betydning. <i>«(Tettstedet) Grusslette ved utløpet av elva nede i Sjørdalen».</i></p> <p>V: Elvenavn relatert til ei elv som <i>sprer fullt av mindre avløp og fosser nedover fjellsida</i>. Usikker tolkning.</p>
Surnadalsøra	Fiske	<p>S: Av elevnavnet Surna, fra en avledning av rota i verbet «surle» = risle, nynne. <i>«(Tettstedet) Grusslette som ligger ved utløpet av elva som risler/nynner»</i> Andre tolkninger: blaut jord av gno «surn».</p> <p>F: Grunnlaget for å benevne stedet «Fiske» er ikke bare at det er generelt mye fisk, men også økonomisk: <i>godt fiske</i>.</p>
	Holten	<p>H: Henledes til en liten <i>lund</i> = samling av tre i en treklynge / liten skog.</p>

Svalbard ENSB (A)	Longyear	<p>S: <i>«Det kjølige land»</i>. Av ordet «sval» = <i>kjølig</i>, og «bard» i betydningen <i>kant, rand</i>.</p> <p>L: Trolig oppkalt etter amerikaneren Mr. Longyear som påbegynte gruvedriften på Svalbard</p>
Svolvær ENSH (A)	Helle	<p>S: <i>«Svalt, kjølig fiskevær»</i>, kanskje i betydningen «lunt» = lite vind, med utgangspunkt i gno «svalver» og «svalr». Jfr ordet «sval»</p> <p>H: <i>«Flatt berg»</i> etter gno «hella»</p>
Sørkjosen ENSR (A)		<p>S: <i>«Sørvika»</i>, relatert til gno kjoss = vik.</p>
Sørøya ENHK (A)	Hasvik	<p>S: <i>Sørligste øya</i> etter å ha kommet over Lopphavet.</p> <p>H: <i>«Vik for båtkeip»</i>, relatert til gno «har».</p>
Tromsø ENTC (C)		<p>T: <i>«Øya med strøm (fart) i vatnet»</i>, relatert til gno «trums» eller «strums» (med løs s i fremlyd) = strøm.</p>
Trondheim ENVA (C)	Værnes	<p>T: <i>«Trønderne sin bustad» / «Hjemme til de sterke, fruktbare»</i>, relatert til gno «trender» (folkenavnet: trønder) som er presens partisipp av gno «troask» = å vekse (i den forstand: sterke / fruktbare).</p> <p>V: <i>«Neset ved den stille flod»</i>, med utgangspunkt i Stjørdalselva, som tidligere het Stjor (gno), relatert til «styreredskap» (åre), hvor nederste del av elva rann mer rolig og stille i en rekke svinger/sløyfer.</p>

Trysil	<p>T: Usikker tolkning. Kan være et udød elvenavn Try av gno «tre» = tre, og kan henseile seg på utløp fra tre vatn som ligg/lå tett ved siden av hverandre. Siste leddet «sil» = <i>stillerennende strekning</i>.</p>	
Tynset	<p>T: Etter elvenavnet «Tonna» fra gno «tonn» = tann og tyder elva som <i>«har Tann eller Tænder hvormed den graver eller uddyper Elveleiet»</i>. En annen tolkning viser til «elv med tunn» = ringstrøm.</p>	
Tønsberg	Jarlsberg	<p>T: <i>«Inngjerd borg»</i>, relatert til Tunsberg - der «tun» = gard, inngjerd stad. Berg relaterer seg til «borg» med tanke på Slottsfjellet = <i>borg og festningsverk</i>.</p> <p>J: Jarlsberg er ganske nytt, slektsnavn fra Wedel-Jarlsberg familien. Tidligere het plassen Sem siden den var en kongsgård. Jarlsberg stammer fra mannsnavnet Jarl + berg = borg, underforstått: <i>«borgen/stedet/gården hans Jarl»</i>.</p>
Ulefoss	Lunde (Nome)	<p>U: Stammer fra et gammelt navn på Eidselva, gno «Vala», gen «Olu» - som senere ble «val/vål» = plass ryddet ved å brenne/svi av skogen. Overført: <i>«elva med fossen - som rydder seg plass/graver seg fremover»</i>. Usikker tolkning.</p> <p>L: <i>«Lund, liten skog»</i>. Dersom gården Lunde (flere andre steder i landet) ligger ved siden av en kirke eller kultplass forbinder en ofte stedet med en <i>«hellig lund»</i>.</p>
Vadsø ENVD (A)		<p>V: <i>«Sjøfarende kunne finne vann her»</i>, relatert til gno «Vatsøy», finsk: «Vesisaari» = vassøy (drikkevann forfinnes).</p>

Vardø ENSS (A)	Svartnes	<p>V: «Varde» som trolig har stått på Vårberget, men fra gammel tid av «Vargøy» etter gno «vargr» = varg, ulv, fredlaus person.</p> <p>S: Trolig beint fram «Svart (mørkt) nes»</p>
Vinstra	Wadahl	<p>V: Etter elvenavnet Vinstra, og tyder trolig «den venstre», relatert til at elva ligger på venstre side av ferdselsveien oppover dalen. Enkelte forskere har vist til «den fjerde maven hos hjortedyr» eller gno «vindstr» = den som vindar, buktar seg.</p> <p>W: Usikker. Trolig personrelatert ut i fra at landingsplassen ble anlagt privat av Wadahl Hotell.</p>
Voss ENBM	Bømoen	<p>V: Usikker tolking, men trolig siktes det til det opprinnelige navnet på det 10 km lange og 2 km brede Vangsvatnet, og beint fram tyder «vatnet». En annen teori er at Voss tyder «dei to høgdene» (om to åser i området).</p> <p>B: «Bu, dyrke», (underforstått: gård) relatert til verbet «bua» og gno «byr» = gard.</p>
Ørsta/Volda ENOV (A)	Hovden	<p>Ø: Fjordnavn: «Den vindharde» eller «den bærede, snøgge» (p.g.a vind og strøm), relatert til gno «ærstr».</p> <p>V: Fjordnavn: «Den bølgede, oppbrusende», etter gno «val og valdr» = bubling, koke, bruse.</p> <p>H: «Bergpynt», ofte navn på gårder som ligger oppe på berghyller.</p>

Ålesund ENAL (C)	Vigra	Å: Gen flertall av <i>fiskenavnet</i> «Ål», med henledning til sundet mellom Hella og Brunholmen, med ålegras på sjøbunnen og rikt ålefiske. V: Gno «Vigr» = <i>spyd</i> De utstikkende halvøyene ga naturlige assosiasjoner, jfr Gjø sundneset.
Årnes	Haga	Å: «<i>Elveneset</i>» relatert til utløpet av («ei å») elva Drogga i Glomma. H: «Hage» = opprinnelig «<i>krøtterhamn</i>».

- Slutt -

Referanser: - *Norsk Stadnamleksikon 1997 v/Sandnes og Stenshaug*
 - *Norske gaardnavne v/O.Rygh*
 - *Telefonisk kontakt med kommuner og lokalbefolkning*
 - *Korrekturlest (hva gjelder «betydningen») av professor, dr. philos Jørn Sandnes (hovedforfatter av Norske Stadnamleksikon)*

Stjørdal, 20. august 1998
 Hans Olav Løkken